

Motion till riksdagen 2017/18:294

av **Annika Qarlsso**n och **Fredrik Christensso**n (båda C)

med anledning av prop. 2016/17:220 Utvidgat skydd mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår proposition 2016/17:220 Utvidgat skydd mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att analysera vilka konsekvenser ett utvidgat skydd mot diskriminering skulle få för företag med färre än tio anställda och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I propositionen föreslås en ändring i diskrimineringslagen (2008:567) som avser bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Regeringen föreslår nu att undantaget från förbud mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet inom området varor och tjänster för företag som vid det senaste kalenderårsskiftet sysselsatte färre än tio arbetstagare ska tas bort.

Centerpartiet vill se en lagstiftning som bidrar till ett tillgängligt samhälle för alla. För Centerpartiet är alla människors lika rätt och värde en självklarhet. Det innefattar tillgänglighet till myndigheter, institutioner, företag och andra delar av samhället. Tillgängligheten behöver kontinuerligt ses över hos företag och myndigheter och brister åtgärdas. Vi ser tillgängligheten som något som ska omfatta även mindre företag på sikt, men utan en konsekvensbeskrivning eller utvecklad praxis som grund för regeringens förslag blir åtagandet för de små företagen inte överblickbar. Därför avslår vi regeringens proposition.

Som den aktuella regeln är utformad i diskrimineringslagen är det bedömningar i varje enskilt fall som måste göras innan ett företag kan fatta ett beslut om en åtgärd måste vidtas eller inte. Vägledande praxis saknas och förarbetena innehåller endast allmänt hållna referenser till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna hos verksamhetsutövaren samt varaktigheten och omfattningen av förhållandet mellan den

enskilde och verksamhetsutövaren. Samma svårighet kommer även personer med funktionsnedsättning ställas inför, att bedöma om ett hinder håller sig inom skälighetsrekvisitet eller ej, innan anmälan görs och drivs vidare.

Det nuvarande undantaget för små företag i diskrimineringslagen speglar också att det är en komplicerad bedömning som måste göras. Undantaget motiveras av att de små företagens administrativa börda inte ska öka och Centerpartiet anser att detta argument fortsatt väger tungt och ligger kvar. Skälighetsrekvisitet ger förutsättningar för att de krav som ställs ska vara relevanta och befogade, vilket på ena sidan är en bra ingång, men på den andra sidan är det samma rekvisit som gör att det innebär en ovisshet och svårighet att förutse var gränsen kommer att dras för vilka anpassningar som kommer att krävas. Små företag är mycket känsliga för den här typen av svårbedömda skyldigheter att vidta åtgärder och de kostnader som det kan medföra om det sedan visar sig att ett beslut var felaktigt.

Det bör också framhållas att det finns ett stort antal funktionsnedsättningar som kan kräva olika typer av åtgärder och att det inte går att överblicka de kostnader som lagstiftningen kan medföra. Likaså kan olika typer av funktionsnedsättningar och de anpassningar de kräver gå emot varandra, dvs. att en anpassning för en grupp sedan blir en försämring för en annan grupp. Det ställer stora krav på små företag att ha kunskap om. Det i sig kan leda till kostsamma anpassningar.

Centerpartiet anser att bedömningen huruvida företagaren ska vidta åtgärder är så svår att den inte uppfyller grundläggande krav på förutsebarhet och tydlighet. Det saknas helt enkelt tillräckliga möjligheter att på förhand med säkerhet avgöra vad som är diskriminerande. Den frågan måste i stället avgöras av domstol i efterhand. Sveriges Advokatsamfund lyfter frågan i sitt remissvar att de kostnader som kan uppkomma för att anpassa sig till förslaget är mer betungande för mindre företag än för större. Antalet anmälningar till DO med efterföljande tvister vid domstol kommer troligen att öka till följd av förslaget, vilket riskerar ge enskilda näringsidkare höga rättegångskostnader.

Skyldigheten att anpassa lokaler och verksamheter kan komma att leda till höga kostnader både för den enskilde näringsidkaren som riskerar bli att små företag tvingas lägga ned sin verksamhet, vilket inte gagnar företaget, dess kunder eller samhället i stort. Det skapar inte heller en bra förutsättning för lagen att göra praktisk skillnad i vardagen för personer med funktionsnedsättning, när kraven och konsekvenserna inte är belysta. Centerpartiet saknar således en analys där konsekvenserna för vad utvidgat skydd mot diskriminering skulle få för företag med färre än tio anställda. Innan en förändring av den här typen genomförs måste vi känna till vilka konsekvenser det får för företag, anställda och människor med funktionsnedsättning.

Annika Qarlsson (C)

Fredrik Christensson (C)